

Kökler ve Ekler

1. Kök, bir sözcüğün parçalanamayan, anlamlı en küçük parçasıdır. Diğer bir ifadeyle sözcükte bulunan tüm yapım ve çekim ekleri çıkarıldıktan sonra geriye kalan anlamlı kısım, o sözcüğün kökü sayılmaktadır. Bir sözcüğün kökü, o sözcüğün tamamı ile anlam bakımından ilişkili olmak zorundadır.
- Buna göre aşağıdakilerden hangisinde sözcüğün kökü yanlış gösterilmiştir?**

- A) Nasrettin Hoca bir gün yabancı bir köyde misafir olur.
B) Davranışlarındaki incelik kimsenin gözünden kaçmadı.
C) Kütüphane yıllar önce çıkan bir yangında hasar görmüş.
D) Dolunayın parlak görüntüsü herkesi çok etkiledi.

2. Aşağıdaki sözcüklerden hangisi kök durumundadır?

- A) Zeytinci
B) Askı
C) Boşluk
D) Halı

3. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi, sözcüğün anlamını değiştiren bir ek almamıştır?

- A) Sokağın başında bir izci alayı bekliyordu.
B) Bu olaylar herkese insanlık dersi veriyor.
C) Güçsüz bir insanmış gibi görünür ama öyle değildir.
D) Bu gölün çevresine her yıl göçmen kuşlar gelir.

4. “Taş” sözcüğü aşağıdaki eklerden hangisini alırsa “Taş yontan, satan veya taş ocağından taş çıkaran kimse” anlamı kazanır?

- A) -lı
B) -cı
C) -lık
D) -sız

- 5.

	-CI	-SIZ	-LI	-LIK
I.	aşçı	tatsız	karlı	başlık
II.	işçi	görgüsüz	renkli	buzluk
III.	burcu	egzersiz	salı	çelik
IV.	gözcü	sessiz	ünlü	birlik

Bu tabloda numaralanmış bölümlerden hangisinde yer alan sözcükler belirtilen ekleri almamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

6. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin aldığı ek diğerlerinden farklıdır?

- A) Dün akşam başım ağrıdığından uyuyamadım.
B) Yol yapım çalışmaları hâlâ devam ediyor.
C) Arabaya bakım yaptırmak için uğraşıyorum.
D) Bilim dünyası bu türün özelliklerini araştırıyor.

Kökler ve Ekler

7.

Yolculuk

Kutudaki sözcük, “-cı” ve “-lık” yapım eklerini almıştır.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisine bu ekler sırasıyla getirilemez?

- A) Yayın
- B) Bahar
- C) İnat
- D) Göz

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük yapım eki almamıştır?**

- A) Balıkları akşam yemeğinde yiyelim.
- B) Çocuk hastalanınca bu gece uykusuz kaldık.
- C) Sokağın başındaki simitçiden iki simit alıver.
- D) O gece herkes korkulu saatler yaşadı.

9. **Aşağıdaki sözcüklerden hangisi, aldığı ekle yeni bir anlam kazanmamıştır?**

- A) Fidanlık
- B) Sütçü
- C) Törende
- D) Düzenli

10. Gönlüm yığın yığın hasret yüklüdür

I

İçimde tarifsiz keder saklıdır

II

III

Sökemezsin yaralarım köklüdür

Merhem sürüp, sargı sarma boşuna.

IV

Bu dördlükte numaralanmış sözcüklerden hangisi sözcüğün anlamını değiştiren bir ek almıştır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

11. “Dal-” sözcüğü aşağıdaki eklerden hangisinin eklenmesiyle “Çevresinde olup bitenleri fark edemeyecek kadar düşünceye dalan” anlamı kazanır?

- A) -ıcı
- B) -gıç
- C) -ga
- D) -gın

12. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde “-lık” eki eklendiği sözcüğe “yer” anlamı katmıştır?**

- A) Bu arazi eskiden çöplük olarak kullanılıyormuş.
- B) Hediyelik eşya fuarından aldık bu bardakları.
- C) Babası okulun birinde öğretmenlik yapıyormuş.
- D) Çiftçiler tarlanın farklı yerlerine korkuluk dikmişler.

